

at disse Foranstaltninger væsentlig skulde gaa ud paa ved Anlæggelse af Sukkerogierier at gjøre Udgifterne mindre for den enkelte Planter, samtidig med at gjøre Produktet bedre. Jeg havde ligeledes ved den paagjældende Sags Forhandling Leilighed til at bemærke, at Forholdene paa St. Croix ingenlunde vare glædelige, og at en Katastrofe der slet ikke hørte til de utænkelige Ting. De samme Bønseligheder frembyde sig ogsaa nu, idet de Paagjældende ikke ville være i Stand til at udføre Arbejder, hvortil Udgifterne andrage omtrent 6 Millioner Kroner, ved deres egen Hjælp. De have derfor anstøgt Moderlandets Regjering om at ville forelægge for Rigsdagen Forslag om at komme dem til Hjælp med et Laan af Halvdelen af disse Udgifter, som dog ikke maatte overstige 3 Millioner Kroner. At Sagen har en væsentlig Betydning for Den, følger, forekommer det mig, ikke blot af Betragtningen af Forholdene i det Hele derovre, men ogsaa deraf, at Kolonialraadet har erkjendt baade dens Betydning og dens Nytte ved for 20 Aar at garantere 6 pCt. af Beløbet. Forslaget gaar derfor ud paa en Bemyndigelse for Finansministeren til at maatte anvende indtil 3 Millioner Kroner, dog ikke over Halvdelen af, hvad Etablissementet vil koste, som et Laan med 1ste Prioritet i de tilveiebragte Bygninger og det hele Værk samt med Kolonialraadets Garanti for 6 pCt. Rente og Amortisation. Da Kolonialraadets Garanti ikke gjælder længere end for 20 Aar, vil det selvfølgelig ogsaa i Laanekontrakten være at stipulere, at Laanet skal være tilbagebetalt inden disse 20 Aars Forløb. Resten af den nødvendige Kapital skulde tegnes paa selve Den, og for at gjøre det muligt for Planterne at optræde som Aktionærer, knytter der sig til det første Forslag ganske naturligt et andet om Oprettelsen af en Kreditforening for Den. Ogsaa dette Forslag har Kolonialraadet allerede vedtaget, og det Spørgsmaal, der foreligger her til Besvarelse, er da det, om Finansministeren maa bemyndiges til at modtage de Gjældsposter, som Planterne paa St. Croix skyldte til Statskassen, ved disse Kreditforeningsobligationer, naar de forrentes med mindst 5 pCt. og amortiseres med 3 pCt. Ved Siden deraf indeholder Lovforslaget Forslag til visse Begunstigelser med Hensyn til Stempelpapir. Da det maa antages, at de her foreslaaede Foranstaltninger ville være til en virksom Nytte og Dphjælpning for St. Croix, og da Sagen, som jeg allerede har tilladt mig at bemærke, støttes med megen Alvor og Iver fra Kolonialraadets Side, tillader jeg mig at anbefale disse Forslag til det høitærede Things gunstige Overveelse.

Formanden: Exemplarer af det forelagte Lovforslag ville blive omdelte.

Man gif derpaa til den følgende Sag paa Dagsordenen, som var:

Fortsettelse af første Behandling af „Forslag til Lov om Tillægsbevilling for Finantsaaret fra 1ste April 1874 til 31te Marts 1875.“

Ministeren for Kirke- og Undervisningsvæsenet (Worsaae): Det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) bemærkede ved Slutningen af Forhandlingerne igaar, at det havde formentlig været rigtigt, om jeg, da jeg tiltraadte Kultusministeriet i Juli Maaned forrige Aar, havde foranlediget en Rigsdagssammenkaldt for at tage Theatersagen under Overveelse. Det ærede Medlem mente endvidere, at det kunde være slet uden nogen Standsning af Arbejdet. Jeg maa i den Henseende bemærke, at allerede paa den Tid, saa kort før Theatret skulde afleveres færdigt, vare alle de største og betydeligste Overskrifter skete, og alle de øvrige forholdsviis ubetydelige Overskrifter vare forberedte og under Udførelse af den Kommission, der allerede var nedsat, inden jeg tiltraadte Ministeriet. Det vil afsaa være klart, at det var forholdsviis ubetydelige Overskrifter for mit Vedkommende, hvorom Tiden kunde blive. De Herrere ville dog vistnok ogsaa indrømme, at det vilde være bejnderligt at sammenkalde en Rigsdag, naar man ikke for denne kunde forelægge en klar og tydelig Oversigt over de Overskrifter, der allerede vare skete, og dem, der forestode, men jeg paastaar og hævder efter Conference med Sagenkyndige, at det vilde have været umuligt at erhverve en saadan Oversigt, uden at Arbejdet vilde være standset, idet Entreprenørerne og Medlemmerne af Kommissionen, som arbejdede Nat og Dag, vare i den Grad overvældede af Arbejde, for at Theatret kunde blive færdigt i rette Tid, at det vilde have været umuligt for dem samtidig dermed at erhverve en saadan Oversigt over Status, som det vilde have været nødvendigt og ønskeligt at kunne forelægge for en saadan Rigsdag. Jeg maa endelig bemærke, at man vistnok, naar en Rigsdag kom sammen, og en saadan Standsning af Arbejdet ikke havde fundet Sted, vilde have kunnet bebrejde mig, at man ikke var i Stand til at give Rigsdagen nogen klar Oversigt over, hvorom Sagen egentlig dreiede sig, og i Serdeleshed vilde man kunne have bebrejdet mig, at man gjorde et saa extraordinært Skridt som at indkalde en overordentlig Rigsdag midt i Høsten, og kort førend den ordentlige Samling skulde begynde, for at diskutere om Noget, der manglede fast Grundlag. Naar man har paastaet, at det vilde have været konstitutionelt korrekt at sammenkalde en Rigsdag, saa siger jeg, at det vilde have været ligesaa konstitutionelt korrekt at standse Arbejderne. Jeg vilde ellers i